

© Editura EIKON
București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1
cod poștal 014605, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-711-732-5

Editor: Valentin Ajder

Niculina Constantinescu

Coajă sau miez

roman

E I K O N

2017

Cuprins

PARTEA I

Unde sub pojghița lacului.....	9
Pseudoprolog.....	11
Lectura ca formă de viață.....	14
Tratat despre suferință.....	15
Etimonul e fiul etimologiei.....	18
Fără titlu.....	19
Că de n-ar fi.....	21
Zgomotul pietricelei din geam.....	24
Ecranul luminos.....	28
Focul cunoașterii.....	31
De-a pâlnia.....	34
Culoarea oului de rață.....	35
Râs oximoronic.....	37
Paltonul roșu.....	41

Partea a II-a

A prinde coajă.....	45
Prima felie (observația).....	47
A doua felie (experimentul).....	83
A treia felie (raționamentul).....	97

Partea a III-a

Cu miez.....	165
--------------	-----

PRELUDE

PARTEA I

UNDE SUB POJGHIȚA LACULUI

LECTURA CA FORMĂ DE VIAȚĂ

Citind *Vremuri second-hand*, cartea Svetlanei Aleksievici, mi-am dat seama că nu mai contează cine povestește, când ai ce povesti, de asemenea nici cum o faci. Totul e centrat pe obiect, pe marele timp istoric și anistoric al suferinței...

Deși știu ca iubirea s-a terminat de mult timp, parcă mă gâdilă ultima dâră de fum, ca vestigiu al combustiei continue. Când se-nvață minte omul? Când moare speranța ori când nu mai vrea să aștepte? Sau poate când se-mbătă cu iluzia viitorului luminos?

TRATAT DESPRE SUFERINȚĂ

Inițial am vrut să scriu atât de mare titlul, încât să cuprindă cele două pagini. Ar fi fost interesant ca o filă să albă măcar trei pagini și cred că tot nu ar fi fost de ajuns. Contează cauza sau efectul? Omul suferă de ceva, din cauza cuiva, în majoritatea cazurilor – chiar din cauza sa; dar important e ca suferă la fel de mult. Dramatic e că, uneori, suferința e contagioasă: când suferă unul, de obicei au de suferit și cei din jur.

Suferitul e suportabil; nesuferitul e nondigerabil. Nesuferitul cred că e cel care n-a cunoscut suferința, e ignorant, tâmpit și încrezător doar în propriile forțe și chiar poate râde dezinvolt de suferința altuia. Un fel de „ce nu mă atinge, nu mă preocupă”.

A suferi nu e la îndemâna oricui. Poți suferi de foame, de sete, de boli, de dor, și mai ales din dragoste. Nu poți suferi pe cine nu te place, pe cine are succes, pe cel care cochetează cu gloria... adică a smuls totul vieții, încât suferința nu mai încape.

Suferind de invidie ești rău. Suferind suferința, te întărești: nu mereu te înțelepțești.

Pe el (tata, Andrei sau Raul) l-au încercat multe suferințe. A simțit pe pielea lui cum e. Am îndurat multe fără a crâcni. Am avut mereu neplăceri din cauza spiritului meu justițiar ori din cauza exigenței (tot a mele) excesive.

Am suportat consecințele și brusc m-am uitat în jur: toți prosperau material, iar eu... contemplam aceeași sufragerie ticsită de cărți, aceeași baie nerenovată, de pe vremea „împușcatului”...

Am îndurat, am răbdat, am suportat. Am fost supus multor pedepse, mai mult sau mai puțin voalate.

A suferi nu e la îndemâna oricui. Am suportat prezența celui pe care eroina Alta (Camil Petrescu, drama „Act venetian”) l-ar fi numit „călăul vieții mele”.

Am trecut cu vederea prea multe. Am îngăduit ca alții să nu mă respecte, bazându-mă pe ideea că respectul e, în primul rând, o formă de autorespect. Am permis prea multe multora. NU am consimțit să fiu membru al niciunui partid... și de aceea ma bucur (încă) DE LIBERTATE. Suferirea fără obiect este un fel de ahoretită a sufletului, parafrazându-l pe Constantin Noica.

Suferirea poate fi un dat ori o treaptă a evoluției. Nu mulți înțeleg acest mecanism al purificării necesare. Suferința până la urmă e bună. Suferința nu poate fi un scop existențial, nu are valențe teleologice. Cine măsoară suferința umană? Poate doar acea instanță umană care-o și distribuie.

Să nu dea Dumnezeu omului cât poate el suferi... E un fel de superioritate umană în această capacitate de a îndura sau o blasfemie!?

A suferi suferire... Am fost încercat și nu o dată! Am suferit din vocație, fără lacrimare, fără îngâmfare. A m îndurat, am răbdat cu sau fără scâșnet de minți. Am avut neplăceri și am suportat consecințele. Am suportat tot ce oricărui om nu-i fu dat!

Perorație, nu aberație. Am fost pedepsit cu sau fără drept de apel. Se spune că fiecare primește ceea ce merită sau ceea ce stârnește în celălalt, mai ales când se confruntă personalități de fier. Mă bucur că încă nu am fost condamnat... Se mai spune că nu poți scăpa ușor de ceea ce-ți este pecetluit de al fatumului zâmbet. Am tolerat ceea ce nici măcar nu definiseră, nu prevăzuseră, nu visaseră primii enciclopediști francezi- Diderot și d’Alembert- mai ales că articolul despre toleranță nici măcar nu este semnat! A suporta pe cineva sau ceva e tot o formă a suferinței intense. Am trecut cu vederea ceea ce nu e de trecut nici cu auzul, nici cu mirosul, nici cu pipăitul... Am îngăduit îngăduința, ca rădăcină pentru perpetua suferință. Am admis adevăruri pe jumătate ascunse, niciodată nu s-au sufocat, ba chiar au înnotat cristalin... Am permis, conjunctural sau nu, tot ce nimeni n-ar fi permis, nici în vis! Deci am consimțit tacit la propria suferință... Mai mult am simțit propria suferință, căci nu am fost împreună cu nimeni în suferință; prefixoidul „con” aici minte... puțin!

ETIMONUL E FIUL ETIMOLOGIEI

Dacă miezul l-am moștenit din latinescul „medius”, coaja am împrumutat-o din slavă, unde înseamnă „piele”!

FĂRĂ TITLU

Niciodată nu mi-au plăcut nici formalismul și nici formalizarea. Mereu am crezut că cel mai dificil lucru este să crezi ceva durabil. Se pare că m-am înșelat! Cel mai dificil e să intri în labirintul editurilor spre a-ți publica prima carte. Toți fug de începuturi, toți vor să fi deja consacrat. Cred că o să încep publicarea pe Facebook și cine va fi interesat, o va publica, dacă nu- nu. Peștii pirania sunt mici copii, față de editorii din ziua de azi; fie sunt prea ocupați, fie prea avizi de a vinde un produs, care nu e al lor, decât în plan material!

Apele de-abia înghețară /în pârâul tumultuos/ tu să vii deseară /că altfel mâne... plec din țară! Parcă ar fi vocea lui Ghiță la poarta Mariei, veșnic închisă! Situația pare a fi compatibilă cu cea din „Procesul” lui Kafka, numit de filosofi „În fața legii”- paznicul nu-l lasă să intre pe omul simplu de la țară, iar răspunsul e antologic: „S-ar putea – spune paznicul –, dar nu acum.” Și astfel omul a rămas acolo ani îndelungați.

Eu nu vreau să repet această experiență. Pâinea e coaptă, e caldă, dar... se pare că mai trebuie să se răcească, pentru a nu se „încruda”, așa cum spunea bunica mea, Ioana. La fel e și în lumea cărților, așa îmi place să cred. Nu vreau un final kafkian, pentru că nu-mi place ultima răsufare a câinelui. Se pare că Liviu Rebreanu a preluat, intertextual, din Kafka, replica „Mor ca un câine” pusă în gura țaranului

însetat de pământ, Ion Pop al Glanetașului. De ce a devenit o problemă de conștiință această raportare a eului creator la eul colectiv? Mulți se sting în umbră fără a lăsa lumii nimic notabil. SFÂNTĂ FERICITĂ MEDIOCRITATE!

Un țăran moare la fel ca un intelectual, deși au valori diferite, au trăit evenimente deiferite. Supremația morții nu poate fi negociată! Dacă luna apare și dispare, moartea e ubicuă! Filosofia existențialistă a devenit apanajul secolului xx, deși categoriile ei s-au manifestat cu mult înainte. Miezul problemei a rămas același; să se fi schimbat doar coaja, doar aparențele? Cu siguranță esența lumii a rămas aceeași, și asta e un paradox! Fie că omenirea a trăit un regres continuu, fie că valorile constante s-au păstrat cu tot cu imperfecțiunii!

CĂ DE N-AR FI, nu s-ar povesti... Alții consideră că dacă s-ar povesti, n-ar mai fi...

Trecut-au anii plăvanii! Singurătatea în doi a devenit pâinea zilelor noastre, încă fără moaște!

Eu sunt cel răstignit între a fi și a povesti. Și poveștile nu au nimic împotriva. Povestea, ca și viața, continuă. Fiecare se simte inseparabil de telefon, de tabletă, de orice amuletă. Ne-ndreptăm fără să grăbim pașii spre cealaltă jumătate a vieții. Nuntă-divorț! Asist neputincioasă la evenimentele capitale din viața fiicelor mele, ca și cum tăvălugul evenimentelor întrece orice perpetuum mobile. Mai grav e că nu știi cum lovește și dacă se va opri. „IUDA” lui Amos Oz mă-mbie dulce, dar fără ecou. Articolele din „Cuvântul”, scrise de Nae Ionescu, par răgușite când nimeni nu mai vrea să le recitească. Prostia înflorește în tot locul și toată lumea așteaptă noi alegeri! De parcă a doua zi s-ar reseta planeta...

În fiecare săptămână câte-o editură își declină disponibilitățile de a-mi publica prima carte, pe care am numit-o „DIAGLIFE”.

Afară-i o căldură sufocantă, deși i s-ar fi potrivit și atributul „toridă”, dar prefer ca acesta să rămână în Pripasul lui Liviu Rebreanu. Mirosul de fier încins îmi invadează ființa, iar biruința toamnei e undeva, departe. O vară, prelungit